

[Inger Gautier Schmit.]

skal opdrages til at tilegne sig den vidunderlige gave, som kunsten er for menneskeheden. Nu har vi set, hvordan man fra det offentlige side har forstået det med hensyn til litteraturen, og hvordan en sag som bibliotekssagen f. eks. har fået ganske overordentlig opsving og opdrift, kan man sige, og udbredelse i befolkningen; det har gjort, at bogen er blevet allemandseje.

Det, jeg vil hen til med mine udtalelser, er dette, at det er mig så magtpåliggende, at kunsten i alle dens former bliver folkets eje, ikke bare nogle enkelte kunstneres eje eller nogle særligt dertil udrustede menneskers eje, men at den som helhed bliver det danske folks ejendom. Med litteraturen er der sket et stort fremskridt, med hensyn til musikken er man også i de senere tider kommet ind på heldigvis at have forståelse fra det offentlige side af, at musikken er en af de rigeste værdier man kan give et folk, og derfor har vi dels vor radio, dels den forskellige støtte, man giver til orkestre o. s. v. rundt om i landet og til kunstnere til uddannelse i udlandet. Derved bidrager man til, at musikens kunst også bliver tilegnet af det danske folk. Med hensyn til skuespil-kunsten har der jo også fundet en stor udvikling sted. Her må jeg dog mene, at meget store dele af det danske folk er langt tilbage, idet vi jo desværre allesammen må erkende, at en meget stor del af befolkningen finder, at en operette er langt at foretrække frem for en opera, og et lystspil er meget mere morsomt end en af Oehlenschlägers tragedier. Her er altså endnu et område, hvor befolkningens kultur i høj grad, synes jeg, trænger til at hæves.

Nu står vi her overfor en kunstner, som er maler og billedhugger, og her må jeg sige, at jeg synes, at på dette kunstneriske område, som jo faktisk er så overordentlig stort og skønt, har man haft alt for ringe forståelse af, at det gælder om at gøre kunsten til folkets eje. Nu vil man naturligvis sige: ja, men vi har jo vore vidunderlige kunstmuseer, og det har vi. Vi har statens museum for kunst, vi har kunstindustrimuseet nede i Bredgade, vi har Hirschsprungs samling, vi har Thorvaldsens museum, og vi har vore årlige udstillinger. Det er rigtigt nok, men alligevel, den jævne, menige mand går meget sjældent på disse museer, og hvis man ser, hvor mange der besøger f. eks. Charlottenborgudstillingen eller andre lignende udstillinger, så vil man i betragtning af befolkningens størrelse alligevel se, at det er en meget lille procent. Det giver jo udtryk for, at selvom man måske har tilegnet sig

noget af litteraturens og musikken og teaterkunstens rigdom, så er der her et område, malerkunsten og billedhuggerkunsten, hvor øjet ikke rigtig er opladt.

Her tror jeg, der er en opgave at løse for alle, der har forståelse af, at her er der endnu en rigdom, vi kan tilføre vort folk. Jeg vil henstille til den højtærede undervisningsminister, om man ikke i højere grad indenfor skoleverdenen kunne interessere sig for at lære børnene og de unge noget om vore malere og billedhuggere, vore store kunstnere på dette område — ja, jeg vil sige verdens malere og billedhuggere —, for at malerkunsten og billedhuggerkunsten kunne gå mere op for børnene og den opvoksende slægt, så de med større interesse kunne søge ind på kunstsamlingerne, og sådan, at man ikke føler sig tilfredsstillet ved, at man har et billede som f. eks. Eckersbergs „Fanøpige“, men virkelig begynder at få syn og sans for det store, som kunsten gennem malere og billedhuggere giver mennesket. Jeg vil også synes, at det f. eks. var udmærket, hvis de mange indkaldte tropper, som ligger rundt om i vore byer, fik foredrag af kunstnerisk indhold, bl. a. også om vor malerkunst. F. eks. burde der jo aldrig nogensinde i Viborg ligge tropper — hvad der vist stadig gør —, uden at de fik en indgående gennemgang af Skovgaard's billeder i Domkirken; og på samme måde her i København. Jeg vil i det hele taget gerne henstille til den højtærede undervisningsminister, at dette med den jævne mands forståelse af kunst, malerkunst og billedhuggerkunst, ganske anderledes kommer til at ligge ham på sinde, sådan at man kunne få folket i forbindelse med kunsten og de rigdomme, som den giver folket.

Jeg kan som sagt på flertallet af min gruppes vegne anbefale det foreliggende lovforslag, idet jeg udtaler håbet om, at den Willumsenske kunstsamling vil virke med til at berige det danske folk. Selvom Willumsen på mange områder er ret uforståelig — og det vil jeg indrømme, at han er —, så er der sådanne perler indenfor hans kunst, så udstråler der alligevel fra hans kunstnerpersonlighed, synes jeg, en sådan inspiration, at jeg selv personlig med stor glæde kan stemme for dette forslag.

Hvidberg: Jeg skal forsøge på at fatte mig i korthed og skal gøre mig umage for ikke at gentage tanker, som allerede har været fremført. Jeg vil dog gerne sige, at når en sag som denne kommer til debat indenfor offentligheden her i Danmark, hører man ofte mennesker udtrykke deres store for-